

INTERCULTURAL BUSINESS COMMUNICATION: ETHICAL ASPECT
МІЖКУЛЬТУРНА ДІЛОВА КОМУНІКАЦІЯ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Викладач: к. філос. н., доцент Компанієць Людмила Георгіївна

Кафедра: ділової комунікації, VI корпус, ауд. 409

E-mail: milalion@ukr.net

Телефон: 0986723675

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, Telegram, Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		Всі освітні програми, рівень вищої освіти - бакалавр					
Статус дисципліни		Вибіркова дисципліна у межах університету					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2020/2021	Рік навчання	3	Тижні	10
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4		Лекційні заняття – 20 Самостійна робота – 70		
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4281&notifieditingon=1					
Консультації:		Особисті – пн.11-12 Viber, Facebook Messenger, Telegram, Moodle (приватні повідомлення)					

ОПИС КУРСУ

Економічні та соціокультурні процеси, єдиний інформаційний простір, соціальна мобільність, відкритість меж перетворюють людство в цілісну світову спільноту. Взаємодія культур породжує необхідність переоцінки міжкультурних контактів і власної культурної ідентичності на основі ідей міжкультурної толерантності, адекватного сприйняття культурних відмінностей, які є необхідними передумовами ефективних взаємовідносин між культурами і взаєморозуміння між носіями різних культур. У зв'язку з цим значно актуалізується потреба у соціально-філософському аналізі міжкультурної ділової комунікації як важливого чинника розвитку особистості. **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Intercultural business communication: ethical aspect» (Міжкультурна ділова комунікація: етичний аспект) є оволодіння теоретичними основами ділової комунікації; поглиблене вивчення особливостей її прояву в сучасному українському та зарубіжному суспільстві; набуття навичок ведення бесіди як індивідуальної форми ділового спілкування та форми колективного обговорення ділових проблем; набуття вмінь ефективно використовувати вербальні та невербальні засоби міжкультурної ділової комунікації; вироблення міжкультурної компетентності як сутнісної складової ефективного ведення бізнесу.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

1. Застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях професійного характеру.
2. Розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.
3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та результати власного досвіду в галузі професійної діяльності.

4. Ефективно формувати комунікаційну стратегію.
5. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
6. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних цінностей і досягнень суспільства.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Ситниченко, Л. Першоджерела комунікативної філософії. Київ : Либідь 1999

URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Manzhura/0001017.pdf>

Тофтул М.Г. Етика: підручник. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 440 с.

Chaney L. H., Martin J. S. Intercultural business communication. Prentice Hall, 2011. 301 p.

Fryer M. Ethics theory and business practice. Sage, 2014. 472. URL: <https://books.google.com.ua/books>

Goshlyuk, V. B. A Glossary of Intercultural Communication. URL:

<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kushynova/0033930.pdf>

Helen Spencer-Oatey Culturally Speaking. Culture, communication and politeness theory. URL:

<https://ru.scribd.com/doc/204073447/27-Helen-Spencer-Oatey-Culturally-Speaking-Culture-Communication-and-Politeness-Theory-2008/>

Liu Shuang, Volcic Zala, Gallois Cindy Introducing intercultural communication: global cultures and contexts. Sage, 2018. 384 p. URL: <https://books.google.com.ua>

Sorrels K. Intercultural communication: globalization and social justice. SAGE Publications, 2015. 336 p.

URL: <https://books.google.com.ua>

15. Tileja A. Intercultural communication for global business. Taylor & Francis, 2016. 320. URL:

<https://books.google.com.ua/books>

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела (див. Moodle).

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (має 60 балів):

Для допуску до складання заліку студент повинен набрати протягом семестру мінімум 35 балів. Система оцінювання знань студентів передбачає проведення наступних видів контролю: поточного (участь у дискусії, презентація); модульного (тематичні / модульні контрольні роботи); підсумкового (залік).

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється викладачем на кожному лекційному занятті під час індивідуальної роботи зі студентом у формі письмового опитування для перевірки засвоєння матеріалу студентами і отримання певної кількості балів. Поточний контроль у вигляді тестової контрольної роботи передбачає виявлення ступеня опанування студентом матеріалу змістового модуля і вміння його застосовувати. У відповідності до програми навчальної дисципліни тестові контрольні роботи проводяться на останньому практичному занятті відповідного змістового модуля.

У кінці семестру проводиться підсумкова контрольна робота, що складається з тестування за вивченим матеріалом курсу та практичного завдання.

- письмове опитування (має 20 балів: 10 лекційних занять по 2 бала) відповіді на запитання за темою лекцій;

- 4 контрольних тестування за матеріалом лекцій у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (має 5 балів).

Самостійна робота (презентація) (має 5 балів) – 4 самостійних роботи за семестр.

Умови допуску до підсумкового контролю

При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення студентів, а саме: бали, набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, бали, набрані за виконання самостійної роботи, бали модульних контрольних робіт, а також бали, отримані за підсумкові

контрольні роботи. Заборгованості по усіх видах поточного контролю студент повинен ліквідувати до початку залікового тижня.

Підсумковий контроль. Залік.

Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу виконується у системі СЕЗН ЗНУ: виконання завдань на знання теоретичного матеріалу, передбаченого курсом (20 балів).

ІДЗ - захист індивідуального дослідницького завдання (max 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даним видом роботи.

Самостійна робота

Контроль самостійної роботи проводиться в формі усного опитування (монологічне висловлювання, діалог, полілог).

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії.

Максимальна кількість балів виставляється за умови відповідності виконаного студентом завдання всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку. При оцінюванні увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не виконана, то оцінка знижується.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовий модуль 1 (розділ 1)</i>	Письмове опитування Участь у дискусії	Лекція 1-3 Тиждень 1-3	6%
	Самостійна робота	Лекція 1-3 Тиждень 1-3	5%
	Контрольне тестування	Лекція 3 Тиждень 3	5%
<i>Змістовий модуль 2 (розділ 2)</i>	Письмове опитування Участь у дискусії	Лекція 4,5 Тиждень 4-5	4%
	Самостійна робота	Лекція 4-5 Тиждень 4-5	5%
	Контрольне тестування	Лекція 5 Тиждень 5	5%
<i>Змістовий модуль 3 (розділ 2)</i>	Письмове опитування Участь у дискусії	Лекція 6-8 Тиждень 6-8	6%
	Самостійна робота	Лекція 6-8 Тиждень 6-8	5%
	Контрольне тестування	Лекція 8 Тиждень 8	5%
<i>Змістовий модуль 4 (розділ 2)</i>	Письмове опитування Участь у дискусії	Лекція 9,10 Тиждень 9,10	4%
	Письмове опитування Участь у дискусії	Лекція 9,10 Тиждень 9,10	5%
	Контрольне тестування	Лекція 10 Тиждень 10	5%
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Залік. Підсумкове тестування за вивченим матеріалом курсу</i>			20%
Захист індивідуального дослідницького завдання			20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Силабус навчальної дисципліни

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Проблеми міжкультурної ділової комунікації у соціально-філософському та етичному аспекті та їх осмислення провідною філософською думкою. Some problems of intercultural business communication in socio-philosophical aspect and their apprehension by outstanding philosophers	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Тиждень 2 Лекція 2	Етика спілкування у культурному розмаїтті. Communication ethics across cultural differences	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Тиждень 3 Лекція 3	Етичний аспект міжкультурної ділової комунікації та її характеристика Ethical aspect of intercultural communication field and its characteristics	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Лекція 4	Ділове спілкування як процес комунікації. Business communication as a process of becoming	Письмове опитування Участь у дискусії	2

	proficient in intercultural communication competence.		
Тиждень 5 Лекція 5	Види, моделі та бар'єри міжкультурної ділової комунікації. Types, models and barriers to intercultural business communication.	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Лекція 6	Міжкультурна ділова комунікація в соціальному просторі сучасної України та зарубіжних країн. Intercultural business communication in social space of foreign countries and Ukraine	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Тиждень 7 Лекція 7	Вербальні засоби спілкування та мовленнєвий етикет. Verbal communication style	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Тиждень 8 Лекція 8	Невербальні засоби спілкування. Non-verbal language in intercultural business communication.	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Лекція 9	Стереотип і установка в контексті сучасної міжкультурної ділової комунікації. Stereotypes and communication in interpersonal relationships in the context of intercultural business communication.	Письмове опитування Участь у дискусії	2
Тиждень 10 Лекція 10	Моральні забор'язання транснаціональних	Письмове опитування Участь у дискусії	2

	корпорацій. Moral duties of multinational companies.		
--	---	--	--

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Ситниченко, Л. Першоджерела комунікативної філософії. Київ : Либідь 1999

URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Manzhura/0001017.pdf>

Тофтул М.Г. Етика: підручник. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 440 с.

Amadeo K. Cultural Diversity.

URL: <http://useconomy.about.com/od/suppl1/g/Cultural-Diversity.htm>.

Chaney L. H., Martin J. S. Intercultural business communication. Prentice Hall, 2011. 301 p.

Fryer M. Ethics theory and business practice. Sage, 2014. 472. URL: <https://books.google.com.ua/books>

Goshyluk, V.B. A Glossary of Intercultural Communication. URL:

<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kushynova/0033930.pdf>

Handbook of Global Communication and Media Ethics / Ed. by Robert S. Fortner and P. Mark Fackler

Vol. I, II. Oxford : A John Wiley & Sons, 2011. URL:

<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Vigovska/0038760.pdf>

Handbook of communication competence / edited by Gert Rickheit, Hans Strohner Vol.1. New York :

Mouton de Gruyter, 2008. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kushynova/0034718.pdf>

Helen Spencer-Oatey Culturally Speaking. Culture, communication and politeness theory. URL:

[https://ru.scribd.com/doc/204073447/27-Helen-Spencer-Oatey-Culturally-Speaking-Culture-](https://ru.scribd.com/doc/204073447/27-Helen-Spencer-Oatey-Culturally-Speaking-Culture-Communication-and-Politeness-Theory-2008/)

[Communication-and-Politeness-Theory-2008 /](https://ru.scribd.com/doc/204073447/27-Helen-Spencer-Oatey-Culturally-Speaking-Culture-Communication-and-Politeness-Theory-2008/)

Irimias E. Behavioural stereotypes in intercultural communication Acta Universitatis Sapientiae,

Philologica, 3 (2011) 167-174. URL: <http://www.acta.sapientia.ro/acta-phil/C3-2/Philo32-4.pdf>

Liu Shuang, Volcic Zala, Gallois Cindy Introducing intercultural communication: global cultures and

contexts. Sage, 2018. 384 p. URL: <https://books.google.com.ua>

Malyuga E, Orlova S. Linguistic pragmatics of intercultural professional and business communication.

URL: <https://books.google.com.ua/books>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Студент повинен вчасно приходити на заняття. Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з **поважної причини** заняття чи вид контролю на особистих консультаціях з викладачем або на платформі Moodle шляхом виконання індивідуальних завдань. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 80% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на практичних заняттях, активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання занять, пропущених з поважної причини. Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Студентам заборонено користуватися мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмових завдань та проведення різних форм контролю.

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється через платформу Moodle. Оголошення можуть надсилатися через старосту на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною. Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду зверніться до інших каналів зв'язку: електронна пошта викладача, Viber, Facebook Messenger, Telegram. У зверненні обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. **Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти** (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9yfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Силабус навчальної дисципліни

Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>